एकाइ ३ · हाम्रा सामाजिक मूल्य र मान्यता: राष्ट्रिय दिवस, व्यक्तित्व, विश्वबन्धुत्व र सामाजिक दायित्व

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ४०

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ४०

१ मुख्य शब्द [४]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी तलको अनुच्छेदका खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

गणतन्त्र **मानवता** **रङ्गभेद** **राजतन्त्र** **राष्ट्रिय दिवस** **विश्वग्राम** **विश्वबन्धुत्व** **सहिद** **सहिद सप्ताह** **सामाजिक दायित्व**

राष्ट्रको सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक वा सांस्कृतिक क्षेत्रमा भएको महत्त्वपूर्ण घटनाबाट जनताले उपलब्धि पाएको गौरवपूर्ण दिनलाई _____ भनिन्छ। राष्ट्रप्रमुख वंशका आधारमा होइन, जनताबाट चुनिने व्यवस्थालाई _____ भनिन्छ। राष्ट्रको स्वाधीनता र जनताको अधिकारका लागि ज्यान दिने व्यक्तिलाई _____ भनिन्छ। छालाको रङका आधारमा मानिसलाई छुट्याउने दक्षिण अफ्रिकाको पुरानो शासनलाई _____ भनिन्छ। संसारभरका मानिसलाई भेदभाव नगरी आफ्नै परिवारका सदस्यझैँ ठानेर सुखदुःखमा साथ दिने भावना _____ हो। मानिसले मानिसप्रति देखाउने दया, सम्मान, सहानुभूति र सहयोगको भावना _____ हो। सूचना, सञ्चार र यातायातका कारण टाढाटाढाका मानिस एउटै गाउँका छिमेकीझैँ नजिक भएको संसारलाई _____ भनिन्छ। ज्येष्ठ नागरिक, असहाय र अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहयोग, सेवा र सम्मान दिनु हरेक नागरिकको _____ हो।

२ जोडा मिलाउनुहोस् [३]

समूह ‘क’ का दिवसलाई समूह ‘ख’ मा दिइएका मितिसँग जोडा मिलाई कोठामा अक्षर लेख्नुहोस्। समूह ‘ख’ को एउटा उत्तर बढी छ। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

समूह ‘क’		समूह ‘ख’
१. संविधान दिवस	☐	**क.** भदौ २९
२. गणतन्त्र दिवस	☐	**ख.** मार्च ८
३. सहिद दिवस	☐	**ग.** जेठ १५
४. बाल दिवस	☐	**घ.** माघ १०
५. मजदुर दिवस	☐	**ङ.** असोज ३
६. नारी दिवस	☐	**च.** मे १
		छ. माघ १६

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. नेपालले बाल अधिकार महासन्धिमा हस्ताक्षर गरेको सम्झनामा बाल दिवस मनाइन्छ। ☐

ii. नेल्सन मन्डेला र एफ. डब्लु. डी क्लार्कले सन् १९९३ मा संयुक्त रूपमा नोबेल शान्ति पुरस्कार पाए। ☐

iii. "विश्वग्राम" शब्द महोपनिषद्को एउटा श्लोकबाट आएको हो। ☐

iv. ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी ऐन, २०६३ अनुसार ६० वर्ष पुगेका व्यक्ति ज्येष्ठ नागरिक हुन्। ☐

४ अति छोटो उत्तर [८]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. सहिद दिवसमा सम्झना गरिने चार सहिदमध्ये कुनै दुई जनाको नाम लेख्नुहोस्। [१]

ख. नेल्सन मन्डेलाले रङ्गभेदविरुद्धको आन्दोलनका कारण करिब कति वर्ष जेलमा बिताए? [१]

ग. मलाला युसुफजईले बीबीसी उर्दुमा कुन नाम राखेर ब्लग लेख्न थालिन्? [१]

घ. तालिबानका बन्दुकधारीले मलालामाथि किन आक्रमण गरेका थिए? [१]

ङ. सन् २०१४ मा मलालासँगै नोबेल शान्ति पुरस्कार पाउने भारतका बाल अधिकारकर्मी को हुन्? [१]

च. "वसुधैव कुटुम्बकम्" को अर्थ के हो? [१]

छ. नेपालको संविधानको कुन धाराले ज्येष्ठ नागरिकलाई राज्यबाट विशेष संरक्षण र सामाजिक सुरक्षाको हक दिएको छ? [१]

ज. रमिला भक्तपुरमा बस्छिन्। उनी कोरियामा काम गर्ने बहिनीसँग हरेक साँझ भिडिओ कलमा कुरा गर्छिन् र संसारमा कतै घटेको घटना तुरुन्तै थाहा पाउँछिन्। यो अवस्थालाई कुन अवधारणाले बुझाउँछ? [१]

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/our-social-values-and-norms

५ छोटो उत्तर [१२]

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. हामी सहिद दिवस किन मनाउँछौँ, कारण दिनुहोस्। [४]

ख. नेल्सन मन्डेलाका महत्त्वपूर्ण योगदानको सूची तयार गर्नुहोस्। [४]

ग. विश्वग्रामको परिचय दिँदै यसले मानव जीवनमा पारेको प्रभाव उल्लेख गर्नुहोस्। [४]

६ लामो उत्तर [७]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

"हाम्रा राष्ट्रिय दिवस हाम्रा चिनारी र गौरव हुन्।" भन्ने शीर्षकमा सम्पादकीय तयार गर्नुहोस्।

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/our-social-values-and-norms

७ सोच्नुहोस् [४]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

विद्यालयमा ह्विलचेयर प्रयोग गर्ने एक जना नयाँ विद्यार्थी भर्ना भइन्। कक्षाकोठा माथिल्लो तलामा छ र भऱ्याङ मात्र छ। साथीहरू हरेक दिन उनलाई बोकेर माथि लैजान तयार छन्। यो समस्याको राम्रो समाधान हो कि होइन?

८ क्रियाकलाप: हाम्रो सामाजिक दायित्व (अङ्क नदिइने)

तलका व्यक्तिको सहयोग र सम्मानका लागि परिवार, साथी र विद्यालय तथा स्थानीय तहले के के गर्न सक्छन्, समूहमा छलफल गरी तालिका पूरा गर्नुहोस्।

कसका लागि	परिवारले	साथी र विद्यालयले	स्थानीय तहले
ज्येष्ठ नागरिक			
असहाय व्यक्ति			
अपाङ्गता भएका व्यक्ति			